Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 98. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 4-го ТРАВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 4, 1979 No. 98. VOL. LXXXVI.

Е. ГОЙДИШ ОБРАНО НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ, І. СОХАНА — ГОЛОВОЮ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ РАДИ

Голова Крайової Пластової Старшини Евстахія Гойдиш з головою Крайової Ради Ігорем Сохановм під час ХІУ Крайового Пластового З'їзду

Союзівка, Кергонксон (Н. Н.). — Радість із несподіваного звільнення Валентина Мороза в навечер'я ХІУ Крайового Пластового З'їзду пронизала душі й уми його учасників, які минулої суботи й неділі, 28-29 квітня зібралися тут на Союзівці.

Виявилося це не тільки у піднесених розмовах делегатів, але теж у офіційних привітах та промовах під час з'їзду, зокрема у слові Начального Пластуна Юрія Старосольського, капеляна Пласту о. Богдана Смика, та новообраної голови Крайової Пластової Старшини Евстахії Гойдиш. Зворушливий привіт виголосив представник ОДУМ Андрій Шевченко, підкресливши, що багато із членів усіх українських молодечих організацій брали участь в акціях в обороні і за звільнення Валентина Мороза, а тепер треба дальше спільно допомагати іншим політв'язням — борцям за

(Закінчення на стор. 4)

Філядельфія відзначить 40-річчя Карпатської України

Філядельфія, Па. — Карпатський Союз у ЗСА, Відділ у Філядельфії під патронатом найвищих церковних достойників — Блаженнішого Митрополита Мстислава, та Преосвященнішого Владики Василя, тут відзначить у неділю, 6-го травня ц.р., як і кожних щоп'ять років, 40-річчя Державности Карпатської України та 105-річчя від народження о. монс. А. Волошина, колишнього президента Карпатської України, батька українського національного відродження Закарпаття та незламного оборонця Української Католицької Церкви — ісповідника віри.

У неділю, 6-го травня ц. р., після Служби Божої, в год. 12-ій вполудне, у Філядельфії в українському митрополичому соборі Непорочного Зачаття, при 814 Н. Френклін вулиці, Владика Василь відслужить Панахиду за спокій душі колишнього президента о. А. Волошина й упавших у боях Карпатських Січовків. В год. 11:45 Богослужбу попередить Панахида, яка відбудеться в українськім православнім соборі при 6742 Н. 5-ій вулиці. Того ж дня, о год. 5:30 по полудні, в митрополичій авдиторії при Н. Френклін і Бравн вулицях відбудеться святочна Академія із такою програмою: Апель комбатантських і молодечих організацій; відкриття — о. протопресвітер С. Біляк, настоятель собору української православної церкви св. Володимира; святочна промова — о. С. Сабол, ЧСВВ, колишній капелян Карпатської Січі в Хусті; деклямація Ангелини Лимаренко — Василя Симоненка — „Ґранітні обеліски" та Богдана Лепкого — „Спіть, хлопці, спіть"; скрипковий ансамбль під керівництвом Роксоляни Гарасимович при фортепіяновому супроводі Христини Чижович виконає такі музичні композиції: Ст. Чернецького — „Гей у лузі червона калина", В. А. Тисовського — „Думка" та В. А. Моцарта — „Серенада"; Театральна Студія Молоді під керівництвом Володимира Шашаровського виконає монтаж слова — „Карпатська Україна".

До Ювілейного комітету входять: проф. А. Штефан, колишній голова Сойму Карпатської України, діючий голова — о. прот. Степан Біляк, заступник — паніматка Анна Любинська, секретар-ред. Микола Вайда; члени: інж. Г. Гордієнко, С. Новаківський, В. Кемень, І. Ігнатюк і С. Молнар. Чистий прибуток з Академії призначено на видання збірника „У 40-річчя Карпатської України".

В. Шарвана переобрано на голову УККА в Боффало

Загальні Збори, Відділу УККА в Боффало, відбулися у неділю 8-го квітня ц.р. в Українському Домі „Дніпро". Участь у Зборах взяли представники місцевих товариств, організацій і установ, які входять у систему УККА, а також певна кількість платників Національного Датку. Збори відкрив голова Відділу УККА Василь Шарван, попросивши присутніх вшанувати тих членів боффалівської української громади, які в минулому році померли. Для дальшого ведення Зборів обрано Президію у такому складі: д-р Ігнатій Метіль — голова, д-р Мирослав Грещишин — заступник голови та Ярослава Борачок — секретар. Тому що д-р Ігнатій Метіль мусів залишити Збори — обов'язки

Василь Шарван

голови перебрав д-р Мирослав Грещишин.

Крім Ділової президії обрано ще й Почесну, до якої увійшли: проф. Андрій Мороз — один із небагатьох живучих ще УСС-ів,

(Закінчення на стор. 4)

УРЯД ЗСА НЕ ВЕДЕ ПОСЛАБЛЕНОЇ ПОЛІТИКИ — ТВЕРДЯТЬ ВЕНС І БЖЕЗІНЬСКІ

Чікаго/Ню Йорк. — У вівторок, 1-го травня, державний секретар Сайрус Венс і д-р Збігнєв Бжезіньскі, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, в окремих виступах заперечували закиди деяких коментаторів і законодавців, що, мовляв, уряд президента Джіммі Картера веде „послаблену політику" на різних обширах світу, як рівнож підкреслювали конечність підписання нового договору із СССР про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ ІІ).

Промовляючи в Чікаго на засіданні Американської Асоціяції Дворічних Коледжів, секретар Венс заявив, що ЗСА мусять „застосовувати „нові дипломатичні методи", бо в світі проходять докорінні зміни, себто менші держави „не бажають бути домінованими двома чи трьома надпотугами". Він підкреслив, що це не означає, що впливи Америки слабнуть, чи що уряд ЗСА веде послаблену закордонну політику, а тільки вказує, що інші держави бажають мати „більший голос" відносно розв'язки різних міжнародних проблем. Секретар Венс сказав, що в новій міжнародній атмосфері потрібно більше співпраці всіх країн, не зважаючи на те, чи вони належать до демократичного табору, чи до комуністичного бльоку або до країн „третього світу", додаючи, що в такій ситуації ЗСА можуть виявити навіть сильнішу провідну ролю, ніж досі.

Зазначуючи, що потужність і впливи ЗСА не послабли, Венс заявив, що в теперішньому світі Америка далі може займати провідне становище, але „базоване на силі, а не на войовничому наставленні; на стійкості, а не на імпульсивних реакціях; на самовпевнености, а не на страху".

Збігнєв Бжезіньскі, виступаючи в Ню Йорку на полуденку Американського То-

(Закінчення на стор. 4)

Джордж Буш кандидує на президента ЗСА

Вашінгтон. — У вівторок, 1-го травня, Джордж Буш, колишній голова Крайового комітету Республіканської партії та колишній директор Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей), формально повідомив, що старатиметься здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА.

Буш, який раніше також був членом Палати Репрезентантів, амбасадором ЗСА до Об'єднаних Націй і головою „бюра зв'язків" між ЗСА та комуністичним Китаєм, у вівторок заявив, що Америка мусить бути мілітарно сильна і тому він має поважні застереження" до нового договору із Совєтським Союзом про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ ІІ). Він також підтримує становище, що федеральний уряд мусить зменшити свої видатки, зліквідувати контролю над цінами американської нафти, але повинен встановити додатковий податок на надмірні прибутки нафтових фірм. Крім того, Буш висловився проти абортів і проти „часто безпідставних нападів на розвідчий сектор ЗСА".

Підкреслюючи, що він знає, що має „поважних конкурентів", Буш заявив, що він представляє поміркованy вітку Республіканської партії.

Після проголошення своєї кандидатури у Вашінґтоні, Буш відлетів до Гартфорду, свого родинного стейту, де на полуденку сказав, що йому вже остогидли постійні „перепрошування" деяких коментаторів і законодавців нібито за помилки Америки. „Ми є найсправедливішою і найбільш жертвенною країною і тому повинні гордитися тим", — заявив Буш.

Президент Картер передав Конґресові проєкт щодо збільшення податків нафтових фірм

Вашінгтон. — Минулого четверга, 26-го квітня, президент Джіммі Картер формально передав Конґресові законопроєкт, який пропонує встановити новий податок на надмірні прибутки нафтових фірм, після того, як розпічнеться поступова ліквідація урядової контролі над цінами американської нафтової ропи.

На початку квітня Президент повідомив, що розпочне цю поступову ліквідацію урядової контролі над цінами американскої нафти, щоб до вересня 1981-го року ціни цієї нафти дійшли до рівня тих цін, що їх одержують за цей рід пального члени Організації країн-експортерів нафти (ОПЕК). Цей крок має на меті заохотити американські фірми збільшити продукцію нафти, а також примусити американських споживачів уживати менше нафтових продуктів.

Але президент Картер також настоював і далі настоює, що Конґрес мусить схвалити додаткові податки на сподівані надмірні прибутки нафтових фірм. Департамент скарбу, який таким чином впродовж наступних трьох років одержав би додаткових 3 більйони долярів з податків, використав би ці фонди для розвитку інших джерел енергії, розбудови засобів масової транспортації, а крім того значну частину уряд звернув би менш заможним громадянам у формі податкових зворотів („рібейтс").

Хоча спершу коментатори передбачали поважну опозицію, зокрема в Сенаті, проти цього додаткового податку і сам президент Картер кількакратно таврував нафтові фірми і їхніх прихильників в Конґресі за цю опозицію, то тепер виглядає, що пропозиція Білого Дому в справі нового податку на надмірні прибутки нафтових фірм має вигляди на схвалення, бо нафтові фірми все одно заробили б додаткових 6 більйонів долярів впродовж 3-ох років.

Того самого дня, тобто в четвер, 26-го квітня, Сенатська енергетична комісія 9-ма голосами проти 8-ох схвалила законопроєкт, який пропонує надати Президентові право в крайнім випадку встановляти нормування (раціонування) бензини. Спершу виглядало, що Сенатська комісія піде за прикладом Торговельної комісії Палати Репрезентантів, яка кілька днів раніше відмовилася дати Президентові це право щодо нормування бензини, але в останній хвилині деякі сенатори змінили свої становище і підтримали пропозицію Білого Дому. З уваги на те, що між конґресменами і сенаторами існує розбіжність у поглядах щодо нормування бензини, спостерігачі вказують, що ще невідомо яке буде остаточне рішення Конґресу.

Близький дорадник Хомейні згинув в атентаті

Теґран. — Минулого вівтірка, 1-го травня, тут в атентаті згинув Аятолла Мортеза Мотагарі, близький дорадник мусулманського провідника Аятолли Хомейні. Мотагарі був членом таємної Революційної Ради, яка фактично є „другим урядом" Ірану, бо безпосередньо підлягає Аятоллі Хомейні, а не прем'єр-міністрові Меґді Базарґанові. Ця Рада та її Революційні Комітети власне переводять закриті суди над колишніми військовиками та урядовцями за влади шаха Мохаммеда Різи Паглеві і розстрілюють їх, не зважаючи на те, що прем'єр Базарґан гостро і часто засуджує їхню діяльність. Комітети розстріляли вже біля 190 осіб.

Аятоллу Мотагарі, правдоподібно, вбили члени підпільної мусулманської організації Форґан, яка є лівих політичних переконань. Ця організація 23-го квітня теж вбила генерала Мохаммеда Валі Ґарані, який був першим шефом штабу іранської армії після повалення влади шаха Паглеві.

У своїх летючках провідники Форґану виступають проти Аятолли Хомейні, бо вважають, що він хоче встановити в Ірані „теократію", тобто диктатуру релігійних кіл. Форґан теж часто критикує американський уряд, закидаючи йому „імперіялістичні пляни відносно Ірану".

Спостерігачі передбачають, що таких атентантів, як на генерала Ґарані та Аятоллу Мотагарі буде щораз більше, бо в тій країні зростає не тільки невдоволення різних політичних, але також національних груп. Курди, туркмени, бахтіяри, араби та інші народи, які становлять більше ніж половину населення Ірану, невдоволені з політики Аятолли Хомейні, який протеґує персів, і вимагають для себе ширшої національної автономії, а деякі видвигають самостійницькі гасла.

Китай знову погрожує В'єтнамові війною

Пекін. — Керівники Китайської Народної Республіки заявили в розмові з генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй д-ром Куртом Вальдгаймом, що вони знову виступлять війною проти В'єтнаму, якщо ганой не перестане займатися провокаціями. Кореспондентам, які супроводжають Вальдгайма, було сказано, що заступник прем'єра Денґ Шіаопінґ в розмові з генеральним секретарем ОН мав заявити, що Китай резервує собі право нової інтервенції і „дасть другу лекцію „в'єтнамцям", якщо провокації зі сторони В'єтнаму будуть продовжуватися.

Розмовляючи з кореспондентами Вальдгайм підкреслив, що його мирні заходи не мають великих виглядів, бо атмосфера, у якій проходять тепер мирні переговори між Пекіном і Ганоєм, є дуже критичною.

Курт Вальдгайм, як відомо, відвідує азійські країни з ціллю зменшити існуюче напруження між ними і не допустити до нової війни. З огляду на великі різниці поглядів і ворожнечу, що все ще панує між Китаєм і В'єтнамом, Вальдгайм не бачить виглядів на скоре полагодження конфлікту і вигладження непорозумінь між цими двома країнами. Великою перешкодою у переговорах є справа Камбоджі і Ляосу. Вальдгайм розмовляв також з головою китайської комуністичної партії і прем'єр-міністром Гуа Ґуофенґом та іншими високими партійними і урядовими особами, помимо того, що він перебуває в Азії у приватному характері, тому, що СССР поставив вето в раді Безпеки ОН, обмежуючи тим самим офіційну акцію цієї організації в Індокитаю.

Уґанда плянує створити нову армію і поліцію

Найробі, Кенія. — Президент Уґанди Юсуфу Люле, промовляючи до населення цієї країни у вівторок, 1-го травня, проголосив, що упряд плянує встановити нову армію, яка заступила б союзні танзанійські війська, та змінити основно структуру поліції.

Як відомо, повалений режим Іді Аміна спирався на військо і поліцію та використовував їх для погромів населення, у наслідок яких згинуло понад 300,000 тисяч осіб. Танзанійські війська й уґандські повстанці розбили війська Іді Аміна і встановили новий уряд на чолі з президентом Люле. Уґандцям і танзанійцям ще не вдалось очистити цілої території Уґанди від залишків військ Аміна, які тероризують населення й християнських місіонерів у північних частинах Уґанди. Танзанійські війська перевели вже ряд „карних експедицій" з метою очищення території Уґанди від банд Аміна. Досі невідомо де перебуває сам Амін але існують здогали, що він утік до Судану або до Лівії.

Проф. Л. Добрянський дякує президентові Картерові за звільнення В. Мороза

Вашінґтон. — Президент Українського Конґресового Комітету Америки проф. д-р Лев Добрянський, у листі з 28-го квітня ц. р., висловив щиру подяку президентові Джіммі Картерові за звільнення Валентина Мороза й чотирьох інших політв'язнів СССР.

У листі проф. Добрянський пригадав, що УККА „роками боровся за звільнення Валентина Мороза і брав участь у переслуханнях у справі пастора Ґеорґія Вінса". Крім того, сказано в листі, що минулого року УККА засудив ув'язнення Александра Ґінзбурґа та інших дисидентів у СССР.

Подібного листа з висловами вдячности проф. Добрянський вислав також до держабного секретаря Сайруса Венса, ґратулюючи йому й урядові ЗСА за наполегливі й успішні заходи в справі звільнення Мороза й чотирьох інших політв'язнів СССР.

У ДЖЕНКІНТАВНІ ВІДКРИЄТЬСЯ ВИСТАВКА РЕМА БАГАВТДИНА

Дженкінтавн, Па. — У суботу, 5-го травня ц. р.., о год. 7-ій вечора, тут у приміщенні бібліотеки Менор коледжу і під його спонзорством, при Форест евеню і Факс Чейс Ровд відкриється виставка мистецьких праць Рема Багавтдина — метало-пластики і шовкографії. На відкриттю буде присутня Надія Світлична — приятелька Рема з Києва. Слово про мистця скаже проф. П. Меґик.

В. МОРОЗ, Н. СВІТЛИЧНА І Ґ. ВІНС — ГОСТЯМИ У МЕЙОРА КАЧА

Валентин Мороз вітається з посадником Едвардом Качем
(Фота світлила Рома Сохан-Ґадзевич)

Ню Йорк. — Валентин Мороз, Надія Світлична і пастор Ґеорґій Вінс були гостями посадника Ню Йорку Едварда Кача у вівторок, 1-го травня, і одержали від нього символічні золоті ключі до міста на знак привітання й пошани. Приймаючи ключ від посадника Кача, В. Мороз сказав, що він радий, що його вшанували такою почестю, але пригадав, що „за ключі до Києва треба ще боротись".

Мороз передав Качеві тризуб за діяльність мейора на користь української громади і збірку своїх творів.

Гості прибули в товаристві головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса і заступника місцевого Відділу УККА д-ра Юрія Волинця. До них опісля долучився мґр Борис Потапенко, директор бюра СКВУ при Об'єднаних Націях.

Гостей зустрів біля міської ратуші асистент посадника Кача, Герб Рікман, який показав їм деякі частини цієї багатої на історичні пам'ятки будівлі. Опісля посадник гостив групу полуденком у своїх бюрах та вручив їм ключі.

Посадник Кач заявив, що продовжуватиме виступати в обороні політв'язнів у СССР, як це в минулому робив у справі Мороза.

Після цієї церемонії відбулась ще кортка пресконференція, під час якої Мороз і Вінс поділились із численними кореспондентами своїми враженнями про демонстрацію шпитальних працівників, яка саме тоді відбувалась біля міської ратуші.

„Це перший страйк, який мені прийшлось побачити,

(Закінчення на стор. 4)

Европейська преса інформує про звільнення Мороза

Париж (Б.К.). — Европейська преса і радіо подали більше чи менше обширні інформації про звільнення „совєтських дисидентів". Помічається, одначе, що різні газети по різному підійшли до самої події і по різному присвятили увагу окремим „дисидентам".

Европейські газети у великій більшості наголосили переважно звільнення А. Ґінзбурга, як того, що завідував фондом допомоги совєтським політв'язням і був секретарем Солженіцина, та Е. Кузнєцова і М. Димшица. Багато менше була мова про Валентина Мороза і Ґ. Вінса. Цікаво відмітити, що в двох перших днях після приїзду звільнених до Ню Йорку чи не найобширнішу інформацію подала за „Ню Йорк Таймсом" американська газета „Інтернешенел Геральд Трібюн", що появляється в Парижі. Вона помістила в числі з 30-го квітня на першій сторінці, крім знимки президента Картера, що з пастором Вінсом йде до баптистської церкви, також знимку Валентина Мороза з букетом квітів, які йому вручили на маніфестації в Філядельфії.

Досить обширно подали інформації про В. Мороза деякі німецькі газети. Зате в Англії й Франції наголошено переважно звільнення Ґінзбурґа, Кузнєцова і Димшіца. Наприклад, керівний член редакції паризького вечірнього щоденника „Ле Монд" Мішель Татю, який був присутнім на пресовій конференції в Ню Йорку, в суботу, 28 квітня, дуже обширно звітував про те, що говорили три вгорі згадані дисиденти, а про Валентина Мороза написав лише наступне:

„Валентин Мороз не хоче, щоб його зачисляли до російських дисидентів, а лише до українців. „Сума дисидентського руху в СССР складається з різних національних рухів", сказав він. Виглядає, що він найбільше натерпівся у наслідок умов ув'язнення, які для нього були найтяжчі. Він розповів, як його тримали чотири місяці минулого року в ізоляторі, в якому температура була постійно нижче зера: „Після десятьох днів, людина починає мати галюцинації, — пояснив він. — Я почав думати, що довкола мене світ замерзає".

Ранішний щоденник „Ль' Орор" з 30 квітня, інформуючи про кожного зі звільнених, писав про В. Мороза: „Що ж до Мороза і пастора Ґеорґія Вінса, які є гостями американського уряду, вони відразу зачнуть знову боротьбу за права людини і займатимуться в першу чергу справами їхніх національних меншостей". Треба розуміти, що газета зараховує українців до національних меншостей СССР.

Зате ця сама газета подала про В. Мороза таку саму щодо обширности біографічну нотатку, як про інших інакшедумаючих: „Валентин Мороз, 43 роки, син селянина, який став істориком і українським націоналістичним видавцем. Вперше засуджений в 1966 році за свої писання. В 1970 році новий присуд: 6 років тюрми, 3 роки каторги і 5 років заслання. В 1974 році він провів голодівку, що тривала 145 днів. Був висланий до психіятричного шпиталя, а після того, як на Заході відбулися протести висланий до табору. Справжній символ українського руху оборони прав людини".

Очевидно, в цій нотатці є редакційна помилка, бо автор її мав напевно на думці те, що Валентин Мороз став „націоналістичним автором", а не націоналістичним „видавцем". Жадна з вище названих газет і взагалі европейська преса не порушувала при тій нагоді питання оборони національних прав України, за які боровся Валентин Мороз.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно): Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтське мракобісся

У пов'язані з III Конґресом СКВУ й іншими успішними акціями, переведеними в останньому часі українцями на поселеннях у вільних країнах світу, совєтські пропаґандисти повели на сторінках україномовної преси і журналів в УССР шалену неперебірливу пропаґандивну кампанію проти „українських буржуазних націоналістів" і „їхніх західніх протекторів".

Не потрібно б було здається про ці справи згадувати, бо напади на українських націоналістів і членів правозахистного руху безупину продовжуються не тільки в Совєтському Союзі, але й поза його кордонами. Українці, які тільки поверховно орієнтуються у совєтських відносинах знають, що тепер, коли в СССР, а зокрема в Україні, так шумно святкують „воз'єднання" України з Росією, совєтська преса переповнена пасквілями проти нібито „українських буржуазних націоналістів", а насправді проти всього українства і боротьби українського народу за свою самостійність.

Якщо говорити про СКВУ, то цій темі присвячено в Совєтському Союзі вже тони паперу і заанґажовано до цієї праці найкращих КҐБівських писарів і памфлетистів типу Тараса Мигаля, який блиснув великою статтею п.н. „Вертеп у Ню Йорку" поміщеною у першому числі журналу „Жовтень", Ростислава Братуня, Івана Трача, а навіть „вченого діда", президента Академія Наук Української ССР Є. О. Патона.

Треба при тому підкреслити, що започаткований на III Конґресі СКВУ процес деколонізації СССР і спрямування усіх нарад Конґресу в цьому напрямку, цілком вивів з рівноваги комуно-московських пропаґандистів і їхніх київських спомагачів. Вони спочатку не знали на яку стати, а потім прочунявшись, підняли такий „відьомський танець", що здивували ним навіть самих комуністів за кордоном і деяких „проґресистів", які вже думали, що в СССР розв'язане національне питання і що там запанувала вже абсолютна дружба між українським і російським народами. Крім того, у цій пропаґандивній суматосі КҐБ поробив цілий ряд помилок, допустивши до голосу другорядних писарчуків, які цілком підірвали т.зв. престиж україномовної преси в УССР. Наприклад, ще 27-го лютого ц.р. в „Літературній Україні", будь-що-будь престижевій газеті, бож в органі Спілки письменників України, якийсь Гижа опублікував довгу лайливу статтю п.н. „Тризна після сабашу", у якій він, що звик від малечку лаятися, намагається переконати читача, які то нелюди оті „українські буржуазні націоналісти", яких він називає „викопними людоподібними динозаврами", „хижаками", які нічого у своєму житті не роблять, а тільки „вішають", „вбивають", „палять", „топлять" у криницях „найкращих синів і дочок українського народу" і т.д. і т.п.

Для чого ж потрібні були Гижі оці всі „арґументи"? Явно для розправи з III Конґресом СКВУ і IV Універсалом Української Національної Ради. До цих націоналістичних „зрадників" Гижа додав ще „сіоністів", литовців, латвійців, естонців, білорусинів й інших „з так званої другої еміґрації, які співпрацювали з Гітлером".

Виглядає отже, що українська земля починає припікати п'яти комуно-московським імперіялістам, якщо вони вдаються до „арґументів" брудної лайки, не маючи іншої, більш ефектовної зброї. Подібні арґументи вживає також Тарас Мигаль в уже згаданій статті, у якій він, „нап'ятновує" і „висміває" організаторів III Конґресу СКВУ.

Отак то „двома шляхами" — відкритим комуно-московським шовінізмом, пов'язаним із сталінським терором, і лайливою пропаґандою, Москва веде наступ на „українських буржуазних націоналісітів", а насправді на все українство в Україні і на поселеннях у вільних країнах світу.

Очевидно, з такого роду пропаґандою не слід дискутувати. Треба тільки занотовувати її на сторінках української преси, бо вона являється наглядним доказом розкладу комуно-московської системи.

Петро Григоренко

ДУМКИ В ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ЗАКОНОМ ПРО ГРОМАДЯНСТВО СССР

1-го грудня 1978 року Верховна Рада СССР прийняла новий Закон про громадянство СССР, який увійде в законну силу 1 липня 1979 року. Це дуже цікавий закон і мене дивує чому ті, кого він найбільше стосується, мовчать про нього. Мало що писали про цей закон україномовна і англомовна преси. Більше уваги присвятила йому інша етнічна преса.

Головну увагу автори звертають на дуже поширене трактування в законі приналежности до громадянства СССР. В одній із статтей, наприклад, аналізується не тільки цей закон, а й усі попередні. З аналізи видно, що можуть не рахувати себе совєтськими громадянами лише ті еміґранти, яким колись було персонально дозволено в передбаченім законом порядку залишити совєтське громадянство, або їх було позбавлено того громадянства відповідними законодавчими актами. Всі інші, що еміґрували з СССР між червнем 1922 і серпнем 1939 роками, ті, хто покинув цю країну за часів війни і ті, хто виїздить тепер, навіть, коли вони сплатили податок за відмову від совєтського громадянства, а також діти всіх перерахованих катеґорій і подальші нащадки, якщо суворо дотримуватися букви і літери закону, є совєтськими громадянами.

Це мільйони людей. Ледве не кожний, хто еміґрував з СССР, якщо владі цієї країни буде потрібно, може бути офіційно оголошений совєтським громадянином. Чи подумали ті держави, як наприклад, ЗСА, в яких багато еміґрантів із Совєтського Союзу, що значить для цих країн той факт, що СССР видає закон, згідно з яким громадяни ЗСА і інших демократичних країн оголошуються совєтськими громадянами, а громадянство цих людей, одержане ними в країнах свого проживання, не визнається.

Чи досить серйозно задумались над цим й самі еміґранти з СССР.

Неґативна відповідь на ці запитання виникає сама собою, коли читаєш міркування про причини прийняття цього закону. Давайте вчитаємось в ці міркування. Ось вони.

1. Новий закон нічого не змінює в принципах, і прийнятий він лише для того, щоб поновити його і при нагоді дещо змінити і доповнити в деталях.

2. Закон призначений для застрашування совєтських громадян внутрі країни.

3. Закон спрямовано, перед усім проти еміґрації. Його мета — так налякати еміґрантів, щоб вони під час відвідин і Олімпіяди боялись встановляти зв'язки з опозиційними елементами в СССР. Тай за кордоном поводились би тихіше.

4. У зв'язку з великою кількістю совєтських спеціялістів, що довгі часи живуть за кордоном, а закордонні в СССР, зросли численно мішані подружжя і це поставило вимогу створити закон, який би розв'язував питання державної приналежности дітей таких подруж.

Нема сумніву, що всі міркування приймали до уваги, розробляючи новий закон. Але навряд чи можна хоч одно з них вважати за головне, за найважливіше. Можна уважати, що закон має протиеміґрантське спрямування. Новий закон не має лише пізнавальне, „академічне", так би мовити, значення. Бо що Ви скажете, якщо до вас підійдуть троє спортового вигляду, добре відгодованих молодців, візьмуть „під білі ручки", посадять в авто, привезуть в якийсь дім?... Ні, ні! Ні побивати вас, ні катувати там не будуть. Навпаки, поведуть дуже чемну і прихильну розмову, в якій спочатку нагадають, що ви совєтський громадянин, що „батьківщина" „любить" вас і „піклується" про вас, а згодом розкажуть як то корисно працювати для блага „батьківщини" і як небезпечно і шкідливо ухилятися від цього.

Не свою вигадку висловив я тут. Я розповів випадок, що скоївся з одним совєтським еміґрантом, в одній із демократичних країн. Скоїлось це зовсім недавно. І хоча новий закон про громадянство ще в законну силу не ввійшов, в бесіді посилались на нього.

Якщо уважно придивитись до цього випадку, то ми, я гадаю, згодимося, що серед названих вище міркувань нема головного. Головна мета нового закону перетворити еміґрантів і їхніх нащадків в масову базу для „5-ої колони" в тих країнах, на які націлились совєтські завойовники. Досвід уже є. Пригадаймо, хоча б гітлерівських „фольксдойче". І демократичні держави роблять дуже серйозну помилку, дозволяючи видавати такі явно завойовничі закони. СССР цими законами витворює умови для наглого вмішування у внутрішнє життя країн, використовувати перебування еміґрантів з Совєтського Союзу і їхніх нащадків.

На відвідини можна не їхати, а довідки з совєтських посольств одержати. (Довідок совєтам не жалко, тим більше, що вони, згідно з законом, недійсні). Але куди ви подінетесь, коли до вас доберуться „спортові молодці"...

Все живе захищається. Заяць при цьому, покладається на свої ноги. Кріль ховається. Це для них при-

(Закінчення на стор. 4)

Іван Головінський

ШЕВЧЕНКО І ДОСТОЄВСЬКИЙ — ДВА ПСИХОЛОГІЧНІ КОНТРАСТИ

[3]

До найбільш ускладнених почувань людини безсумнівно належать любов і ненависть. На тему цих основних почувань писали на протязі історії філософи, письменники і поети. Та тяжко знайти один поважний літературний твір, де ці почування не були б головною темою. Інтерпретація любови і ненависти — діяметрально протилежна у творах Шевченка і Достоєвського. Шевченка можна назвати поетом любови і прощення, тоді коли Достоєвський є пророком ненависти і злоби. Любовна тематика у Шевченка надзвичайно широка і вона ясно відрізняє платонічну любов („Мені тринадцятий минає") від еротичних поривів („Дівичі ночі"), та від любови матері до дитини („Наймичка", „Неофіти"). На думку Шевченка статеві зносини без любови доводять до психічних потрясінь, як наприклад в „Осиці" чи „Марині". В „Осиці" Шевченко змальовує психічне заламання жінки, яка хворіє на шизофренію. Патогенеза її недуги відноситься до її зносин із польським паном, з яким вона мала двоє дітей. У поемі „Марина" описаний стан нервово-психічного розладу молодої дівчини, яку пан примусив жити із ним всупереч її волі. У хвилину божевілля вона вбиває пана та підпалює панські палати. Слід підкреслити, що в усіх поемах Шевченка героїня займає основне місце. Вона залишається гідною, незалежною і сильною навіть у своїй трагедії.

Тим часом у творах Достоєвського немає любови. Натомість там є тільки пристрасть і заспокоєння статевих прагнень. Як звернув увагу Бердяєв, жінка цікавить Достоєвського тільки як партнер його долі. „Любов" Достоєвського — демонічна, вона провадить до божевілля. Російський філософ Володимир Соловєв (1891) звернув увагу на садистичну інтерпретацію любови Достоєвським. Проституція і неморальність часто характеризують героїнь його повістей як, скажімо, Соня, Веронька Добросєлова, Настася Филиповна, Грушенька чи Катерина Івановна.

Ненависть, гнів і жорстокість — головні теми повістей Достоєвського „Злочин і Кара" та „Брати Карамазови". Раскольніков, головний персонаж у повісті „Злочин і Кара" прагне до абсолютної влади і повної свободи від моральних і етичних обмежень. Він вирішує вбити сокирою стару жінку, щоб самому переконатися чи він має владу убити. Звертаючись до проститутки, Раскольніков говорить: „Я хотів стати Наполеоном, тому я її убив". Мораль Раскольнікова — це мораль чекістів та „іберменшів" із усіма її екзистенціяльними наслідками. Тому не дивниця, що Баррет у своїй праці: „Що таке Екзестенціялізм", уважає героїв Достоєвського за „героїв" нашого часу. Правдоподібно він мав на думці „революціонерів" так званої нової лівиці, які виросли, мов гриби по дощі в 1960-их роках серед західно-европейських і американських студентів.

„Брати Карамазови" — це історія убивства батька одним із його синів, одначе не убивця, а невинний брат був засуджений за злочин. Іван Карамазов являється символом морального занепаду людини, яка шукає нової моралі, але замість неї стає невільником свого власного неспокою. Герої Достоєвського — Раскольніков і Карамазов — це усіблення порожньої, безнадійної і песимістичної філософії.

Тарас Шевченко також зображує ситуації людського гніву й ненависти. Одначе ненависть Шевченкових героїв ніколи не випливає із самолюбних мотивів. В більшості — це крик розпуки проти насильства над гідністю людини, як, наприклад, в поемах „Княжна", „Марина" чи „Варнак". До цього ж герої Шевченкових поем здібні піднестися понад звірячу ненависть і гнів до почувань, які тільки людина здібна виявити, себто прощення. Шевченкові ідеї прощення і милосердя згідні зі християнською філософією то мораллю. Це, зокрема, помітно у таких поемах, як „Неофіти" і „Осика". В „Неофітах", мати, яка була свідома смерти сина в римському колисеї, продовжує його працю любови і прощення. В „Осиці", мати, яка стала божевільною, коли пан, що був її коханком, зґвалтував їхню дочку, прощає йому на його смертній постелі. Прощаючи, ця нещасна жінка знайшла внутрішній спокій і мир.

Цей короткий образ особовостей Шевченка і Достоєвського підкреслює суттєві різниці поміж ними. Достоєвський — невротик і психопат, самозрозуміло, був майстром змалювання сюжетів ненависти, гніву, жорстокости і песимізму. Він представляє одну крайність в екзистенціялізмі, а саме: відчуження, розпач, порожнечу. Шевченко являє собою альтернативу для песимістичного екзистенціялізму. Кожною струною свого власного „Я" він протиставився насильству, несправедливості і нелюдяності.

Поет був співцем любови і братерства, його герої знали як любити, жити і вмирати. Ідеї Шевченка залишаються назавжди актуальними і свіжими. Від нього ми можемо вчитися як жити і як шукати своєї власної мудрости!

Ігор Качуровський

МОНОГРАФІЯ ПРО СТИЛЬ КОЦЮБИНСЬКОГО

Євген В. Федоренко. „Стилеві шукання Михайла Коцюбинського". (НТШ. Бібліотека Українознавства, Т. 44), В-во „Молода Україна" Торонто-Ню Йорк, 1975

Від середини тридцятих років, коли офіційно впроваджено в життя доктрину соцреалізму, поняття „стилеві (чи творчі) шукання" зазнало докорінної зміни. Доти кожен письменник мав право і на власний стиль, і на творчі шукання. Але після того у вітчизняній літературі проведено дбайливу селекцію. Декого, — тих, що їхня ідеологія аж ніяк не вкладалася в рамки діялектичного матеріялізму, а стиль був прямим запереченням побутового, критичних, соціялістичного чи будь-якого реалізму, — таких письменників вилучено з офіційно апробованої літератури. Інших — переважно тих, що були заанґажовані в революційному рухові, а водночас мали реалістичне зернятко у своїй творчості, підігнано під мірку одного з трьох реалізмів. Так, обрубавши вершину й зігнувши гілля, садівник робить браму до парку з живого дерева...

А що імперіялістичний стиль у літературі часто виступає в симбіозі як не з реалізмом (чи натуралізмом), то із символізмом, то наших імпресіоністів офіційне совєтське літературознавство поділило, так би мовити, на „овечок" і „козлищ". Такий надзвичайний майстер, як Осип Турянський, чий імпресіонізм пройнятий містикою, взагалі потрапив під заборону і опинився серед „покараних мовчанням". Навпаки, Коцюбинському вибачено його імпресіонізм, зіґноровано творчі шукання і впроваджено в червоний палац апробованої літератури з ярличком „реаліста".

Євген Федоренко у своїй розвідці „Стилеві шукання Михайла Коцюбинського" цілком слушно вважає, що перші твори письменника написані під впливом „старших письменників" — Івана Нечуя-Левицького та Панаса Мирного. Звісно, цей погляд він скріплює думкою авторитетів. Читаємо: „Академік Сергій Єфремов, глибокий знавець творчости Михайла Коцюбинського, ... ділить шукання письменника на дві фази: перша фаза — великий вплив ... Івана Нечуя Левицького, що виявляється не тільки в манері молодого письменника, а й у тій мірці, з якою він підходить до об'єкта своїх мистецьких композицій. Це була етнографічно-реалістична манера. І цей стиль був — стиль реалізму".

Автор розвідки скріплює цю думку цитатою з Павла Филиповича, який писав про Коцюбинського, що той „пройшов довгий шлях шукань і віддав чималу данину етнографічній школі та народницькій ідеології".

Але вже в перший період своєї творчости, зазначає Євген Федоренко, Коцюбинський шукає адекватної мистецької форми для своїх творчих задумів. Не задовольняючися тодішніми вітчизняними авторитетами на літературній ниві, він спрямовує свій погляд на европейське письменство. Читаємо:

„У своїй автобіографії він пише про це так: На вироблення мого літературного смаку мали вплив найбільше письменники европейські (Золя, Стріндберґ, Арне Карборґ, Кнут Гамсун, Від, А(ртур) Шніцлер, Верґа і другі)".

Цей перелік потребує пояснень. Еміль Золя — добре знаний українському читачеві французький письменник-реаліст з нахилом до натуралізму, до соціяльної проблематики; в нього знаходимо спроби виробничого роману. Тут усе ясно. Але інші? Тут і шведський прозаїк та драматург, провідник „абсолютного індивідуалізму", антифемініст, крайній песиміст, один із батьків експресіонізму Авґуст Стріндберґ. І норвежець Арне Гарборґ — такий самий провозвісник індивідуалізму, як і Стріндберґ, автор романів із життя богеми, теософ, спірит, провідник повернення від атеїзму до релігії предків і пропаґатор аристократизму. Далі — Кнут Гамсун — один із чільних представників европейського модернізму, прозаїк, драматург і поет імпресіоністичного напрямку. Мало хто знає тепер датського письменника-самогубцю Густава Віда, який поєднував у своїй творчості реалізм із імпресіонізмом. Артур Шніцлер — популярний і тепер у німецькомовних країнах австрійський новеліст і драматург, чия творчість вважається одним із найчистіших зразків імпресіоністичного стилю. Нарешті, італійський прозаїк-верист Джованні Верґа. Для нього характерне зосередження уваги на „психології страждання", а також — безособова об'єктивність у змалюванні подій.

До улюблених авторів Коцюбинського, читаючи й вивчаючи яких він „виростав у самобутнього

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Кушнір

РОЗДУМИ ПРО СУСПІЛЬСТВО Й ЖУРНАЛІСТИКУ

[1]

Професія журналіста належить до найвідповідальніших, бо вона ставить його біля керма суспільства, доручаючи йому важливе завдання організувати збірну свідомість. Журналіст, з допомогою могутнього засобу, яким є преса, формує опінію загалу, отже має можливість скріпляти й удосконалювати творчість суспільства або підривати її і нищити. Журналіст не тільки інформатор, він також інспіратор, який користується довір'ям суспільства, тому основною кваліфікацією журналіста мусить бути почуття обов'язку й відповідальности.

Журналістика — галузь національного письменства. Важко устійнити межу ділянок журналістики. Важливе те, що засобом праці журналіста є слово, себто головний чинник того психічного твору, що ним є національне суспільство і його продукт — сама людина.

Щоб зрозуміти ролю і завдання журналіста, треба насамперед з'ясувати: 1) що таке цивілізована людина з її свідомістю і сумлінням; 2) чим є у відношенні до неї суспільство, як найвищий психофізичний твір із своїм законом особовости; 3) чим є нація із своєю цивілізацією та історичною місією.

Цивілізація, суспільство, нація, історична місія — здобутки, що їх осягнула людина шляхом психізування свого середовища з допомогою словесної символіки. Це доконала збірна людина таким способом, що важко сказати, хто кого створив — одинична людина створила суспільство, чи навпаки — одиниця витвір суспільства. Правда, мабуть, посередині: велику ролю в цьому явищі, що його називаємо виром людського життя, відіграє геній одиниці, проте правдою є і те, що й геній — також витвір суспільства. На це життя складаються багато співдіючих із собою функцій, але нас тут цікавить та функція, яка має за завдання реґулювати свідомість суспільного середовища, щоб воно могло думати про себе як збірна індивідуальність і відповідно діяти.

Отже, ця функція є працею, що доконується на найвищому щаблі розвитку органічного життя, працею почесною і особливо відповідальною. Бо подумати тільки, яких вершин досягнула людина, коли виникла потреба витворити постійну часописну обслугу! Чим здобула вона ці вершини? Найперше тим чудесним вислідом органічної еволюції, яка в тваринній клітині дар життьового *чуття* заступила даром *свідомости* життя, а далі тим, що людина зуміла зробити з цього дару свідомости — суспільний ужиток. Вона доконала це виходом слова, як засобом порозуміння, з допомогою устійнених символічних знаків, в яких свої помисли *упредметнила*. Так слово стало документом думки, доступним і для інших, як і для самого творця, стало першим *предметом духової творчости* людини, покладеним у скарбницю цивілізації. На слові споруджується потім велика будівля різномовної цивілізації, наслідком якої є те, що людство живе народами, групованими відповідно до типів цивілізації.

Витворення мови було наслідком великого творчого зусилля. Отже не дивно, що стародавнім людям снився сон Прометея, якого зрівняв із Зевсом чин започаткування цивілізації. Тяжко відпокутував Прометей свою гордість. Ми, сучасні робітники на будові цивілізації, як християнські Прометеї, уважаємо себе за виконавців історичної місії у здійснюванні діла, початок якому дав Бог, обдарувавши природу життьовою енергією, щоб витворила найвище буття, яким є національна суспільність. А все ж нас зобов'язують прометеївські кваліфікації, передусім свідомість, що беремо участь у великому творчому ділі. Наша зброя — Слово, що надає життю мисль.

Значення мови велетенське. Вона відзнака, прикмета і двигун людства, як витвір людської культури й одночасно як необхідна передумова для її розвитку. Мова є властиво стіною між людиною і твариною.

• •
•

А тепер пригляньмося цьому великому збірному тілові, що його у визначеній нам функції, з допомогою публікованого слова, маємо психізувати так, щоб воно мало відповідну духову постать, з повною історичною свідомістю і зі скординованими рухами. Загальний образ збірного буття можна окреслити тільки одною назвою: життя. Такий образ викликає враження морського простору з його розлогістю, глибиною і чаром змінливости, при позірній єдності. Рідкі бувають хвилини вигладження поверхні, навіть коли воно спокійно тремтить, полискує і змінює барви.

Наш зір не бачить берега, бо ми стоїмо посередині життя свого середовища. Внутрішнім берегом є наше власне серце, а зовнішнім — простір, що губиться з очей поза овидом життя в синяві віддалі, схоплюваний зусиллям думки, а все ж таки реальний у нашій вірі в надземне життя.

На цьому стосунку до непізнавальних берегів буття спирається релігійне життя суспільства. А цей мотив чотиривимірного життя, практикований зі становища матеріялістичних доктрин як імпондерабіліюм, насправді такий важливий, що з уваги на нього укладається типи різних цивілізацій. Коли ми хотіли б світову мапу визначити графічними символами цих типів, то визначили б її рисунками не домів чи фабрик — але святинь.

Суспільний діяч, а таким є журналіст, не розуміє життя, коли не матиме постійно на увазі цього внутрішнього стану людської душі, якій не вистачає кругу земного життя. У нашому знанні про людину, яке живить психологію, соціологію, етику, політику, брак того спостереження, що в усій ієрархії природи, включно з життям людини, родом і поодиноким буттям дало міць життя *понад* потребу власного матеріяльного буття. Природа не чекала на людину, яка вміє оцінювати вічні вартості на відміну від життьових користей. Кристали й різні хемічні сполуки видобули з себе і дали вищим уже органічним творам такі властивости, які їм самим не служили для буття — барви, блиски, запахи, смаки. Користали з них рослини, потім комахи; тварини мали вже психіку, з якої, однак, скористала щойно людина; але вона, щоб нею бути, почала від початку витворювати, чисто біологічно, новий твір у вигляді суспільних зв'язків, жертвенно даючи з себе, в користь цього нового твору, те, що для тваринного життя було б зайвим. Людині, врешті, сяк-так цивілізаційно усвідомленій, не вистачає вже тривимірного буття на біологічній основі, і серце пориває її далі поза земний світ.

Переривати цього ланцюгового явища не можна і не вільно. Це — засаднича справа життя, що вияснює таємницю початку, даного всякому існуванню у вигляді праджерела первнів життьової енерґії, цього Логоса, а цей подих — як доказала наука — небув чимсь матеріяльним, але у своїй істоті є чимсь провіденційним. Говорю тут про це тому, що цей кут зору для працівника духового моря необхідний як компас. Спостереження цього психічного випереджування явищ наводить на думку, що в усіх видах і фазах буття присутній первень передбачення вищого буття, і що цей вищий твір успадковує від попереднього не тільки матерію в новому укладі, але також якийсь надбавок на потреби вищого життя. Таким способом, неначе на основі закону доцільности, нижчий твір протягає руку до свого майбутнього.

У цьому явищі прихований незламний закон історичности. Життя тягнеться ланцюгом успадковування і завбачень. Цей закон, схоплений свідомістю, яку здобула цим шляхом людина, переноситься на життя ідей, що випереджають епоху. Сучасна людина, дійшовши до пізнання цієї істини, повинна добре знати, що вона завдячує своєму минулому, а також що дасть із себе для свого майбутнього. Чим вищий щабель свідомости, тим далі повинен сягати провіденційний зір.

[Продовження буде]

Виставки творів маляра Омеляна Мазурика з Парижу

Джерзі Ситі. — Під сучасну пору в Америці знову, після майже дворічної відсутности, перебуває відомий український мистець-маляр Омелян Мазурик із Парижу, виставка картин якого вже від 29-го квітня проходить в галерії Об'єднання Мистців Українців в Америці при 136 Друга евеню в Ню Йорку і триватиме до неділі, 6-го травня включно.

Відтак його твори можна буде оглядати на виставці у Філядельфії від п'ятниці, 18-го травня, до неділі, 20-го травня включно, в Пластовому Домі при 5146 Північ Десята вулиця. Відкриття виставки у Філядельфії, яку влаштовує Пластове Плем'я „Перші Стежі", заплянoване на п'ятницю о 8-ій год. вечора. Філядельфійська виставка — це спільна виставка, бо на ній також будуть графічні твори відомої мисткині Арки Оленської-Петришин.

Омелян Мазурик народився в 1937-му році на Лемківщині в родині народного мистця Михайла Мазурика, від якого почав вчитися мистецького ремесла. Стрийко Омеляна, Микола Мазурик — це теж відомий народний мистець-скульптор, тобто належить до тих, що їхні праці критики зараховують до категорії „наївної творчости". Між іншим, Микола Мазурик, який живе в рідній Лемківщині, недавно відвідав Францію і тепер йдуть переговори в справі набуття Національним Музеєм Парижу ряду його скульптур.

Щодо Омеляна Мазурика, то після закінчення Краківської Академії Мистецтва, він в 1967-му році поселився в Парижі, де продовжував свої студії у Паризькій Високій Школі Мистецтв. Його творчість здобула йому дуже похвальні відгуки мистецьких критиків країн Західньої Европи. Наприклад, паризький мистецький журнал „Ля Рев'ю Модерн" у січні 1973-го року писав про Омеляна Мазурика таке: „Інтерпретуючи савойський чи карпатський пейсаж, він виявляє особистий стиль, що інколи декому нагадує Шагаля. Та це ж було б помилкою їм признати: Мазурик переконливіший, сильніший і різноматніший від Шагаля".

Після поселення у Франції Омелян Мазурик постійно виставляє у Сальонах Мистців Французьких, в інших ґалеріях Парижу та інших містах Західньої Европи.

Блаженніший Патріярх Йосиф і мистець Омелян Мазурик на виставці творів Мазурика в Римі в 1975-му році.
(Світлив: Іван Процик)

У 1970-му році в Парижі проходила виставка „Мистецького авангарду", яка мала ретроспективний характер, охоплюючи період від 1900 до 1970-го року. Між творами таких мистців, як Сезан, Шаґаль, Пікассо, Ренуар, Льотрек, Утрільо та інших були твори двох українських мистців, а саме, славного Олекси Грищенка і Омеляна Мазурика.

У 1972-му році Мазурик здобув Першу міжнародну нагороду на Виставці Релігійного Мистецтва у Франції. У 1973-му році мав велику і дуже успішну виставку в Торонто, Канада, під час Другого Світового Конгресу Вільних Українців, а два роки пізніше Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий запросив його з виставкою до Риму з нагоди Святого Року. Виставка проходила в приміщеннях Українського Католицького Університету.

У 1975-му році Мазурик у Парижі мав дуже успішну індивідуальну виставку, яка здобула широкий розголос у мистецькому світі, відкриваючи йому шлях до найкращих ґалерій Західньої Европи. У грудні 1977-го року в Чікаґо відбулася виставка 80-ох творів Омеляна Мазурика і мала також відбутися в Ню Йорку, але в Чікаґо колекціонери закупили всі його твори.

Рік пізніше в містечку Вожур, передмістя Парижу, проходила самостійна виставка Омеляна Мазурика. А тепер він знову прибув до ЗСА, де його 60 картин можна побачити на виставках у Ню Йорку та Філядельфії.

Твори Омеляна Мазурика, — чи то пейсажі, ікони, чи портрети, — дуже багаті кольором, бо кольористика є його спеціяльністю. Праці Мазурика тепер переважно пейсажі-краєвиди, але не реалістичні, а абстрактні. Він тепер інтенсивно займається виконанням ікон. Інспірують його українські старовинні ікони, але в його іконах вислів і колір сучасні. Вони змодернізовані, а не клясичні. Іконостаси української католицької катедри св. Володимира в Парижі та каплиці в Сарселі, осідку Наукового Товариства ім. Шевченка, — це твори Омеляна Мазурика.

У творах Мазурика находите й українську містику, обряди, традицію і релігію. У своїх мистецьких працях, як теж у статтях, — він же дописує до різних українських видань, — Мазурик шукає суті українського мистецтва в українському дусі.

Отже, як бачимо, Омелян Мазурик — це дуже цікавий і дуже талановитий мистець. Українська публіка ЗСА тепер має дві знамениті нагоди запізнатися з його творчістю. У Ню Йорку ґалерія ОМУА в будні відкрита від 6-ої до 8-ої год. вечора, а в суботу та неділю від 1-ої до 8:30 год. У Філядельфії відкриття виставки творів Мазурика та Арки Оленської-Петришин відбудеться в Пластовому Домі в п'ятницю о год. 8-ій вечора, а в суботу і неділю, 19-го і 20-го травня, виставку можна відвідувати від 11-ої год. рано до 6-ої вечора.

В. Т-ець

МОНОГРАФІЯ ПРО СТИЛЬ...

(Закінчення з 1-ої стор. 2)

письменника", Євген Федоренко додає ще Мопассана, Ібсена, Метерлінка та російських письменників Антона Чехова й Леоніда Андреєва.

Знову ж таки нагадаю, що за оцінкою европейських літературознавців, Чехов належить до яскраво виявлених імпресіоністів, натомість в Андреєва, як і в Стрінберга, знаходять елементи експресіонізму.

Зупиняючись на помічених критиками паралелях між новелями (чи оповіданнями) Леоніда Андреєва й Чехова, з одного боку, та Коцюбинського, з другого, — автор розвідки цитує або переповідає різні висловлювання, з яких довідуємося, що, хоча між героїнями „Лялечки" Коцюбинського та „Бездни" Андреєва існує певна подібність, однак, „Лялечка" написана раніш од „Бездни". Щодо Чехова, то автор посилається на Миколу Зерова, який писав — зрештою, в ті часи це було загальновизнаною істиною, — що цей письменник сам учився в Мопассана.

Але істини в країні діялектичного матеріялізму, як відомо, можуть докорінно мінятися. Тож коли я в тридцятих роках ходив до щойноствореної десятирічки, нам викладали, що літературний вплив Горького на Коцюбинського і Коцюбинського на Горького був взаємним. То наслідком діялектичного розвитку совєтського літературознавства справа кардинально змінилася. І вже не про взаємовплив іде мова, а про те, що Коцюбинський, мовляв, наслідував Горького. Дарма, що Коцюбинський — як це показав академік Сергій Єфремов — вивів у своєму творі „Помстився" постать босяка іще перед тим, як Горький зробив перші кроки в літературі.

Вслід за українським критиком Андрієм Музичкою Євген Федоренко вважає стиль Коцюбинського „натуралістичним імпресіонізмом", як „перехідний щабель до чистого імпресіонізму...".

Бувши учнем і послідовником творця „методології точного літературознавства" Бориса Ярхо, я сказав би, що слово „натуралістичний" у цьому визначенні — ні до чого. А один із найкращих творів Коцюбинського, „Тіні забутих предків", виламлюється навіть і з рамок реалізму й переходить у сферу, можливо, неусвідомленої самим письменником містики.

Та як би це не було — невеличка розвідка Євгена Федоренка „Стилеві шукання Михайла Коцюбинського" це документально обґрунтована противага голослівним твердженням несумлінних дослідників, буцім то Коцюбинський — „перший соцреаліст" в українській літературі і безоглядний наслідувач Горького.

У Клівленді вшановано Кобзаря України

Річний Шевченківський концерт у Клівленді відбувся у неділю, 18-го березня ц. р., тиждень пізніше від властивих річниць народин і смерти поета. Влаштував його Громадський комітет, покликаний Управою УЗО Відділу УККА з представників українських Шкіл і молодечих організацій. Які в минулих роках виконавцями програми була виключно молодь і тому концерт відбувся під кличем „Молодь Клівленду у поклоні Кобзареві України".

Перед громадянством у заповненій авдиторії Школи св. Йосафата на сцені пройшло 146 молодих осіб, які виконали 15 різнорідних точок з Шевченківського репертуару. Програму концерту започаткував голова Комітету дир. В. Іванчук.

Усі ті виконавці є учнями 4-ох Шкіл в нашому поселенні — св. Йосафата, Українознавства т-ва Рідна Школа, Українознавства при православному соборі св. Володимира і Гри на бандурі Г. Китастого — або членами трьох організацій: Пласту, Спілки Української Молоді і Об'єднання Демократичної Української Молоді.

Із вокальними точками виступили три хори, а це — Школи св. Йосафата під диригентурою учительки Зірки Шокалюк, Школи Українознавства „Рідної Школи" під диригентурою Єлисавети Пащин та Ансамблю „Червона калина" при ОДУМ під проводом Ліди Середи. Музичні точки виконали учні Школи гри на бандурі маестра Г. Китастого та Анни Чалупи зі Школи православних парафій зі сольо на скрипці.

В інсценізації „Тополі" виступали Т. Яцишин, Л. Данило, Н. Крісалата і М. Цибик, а „Розритої могили" — Н. Гейниш, Ю. Глуховецький, І. Кіндрат, М. Кіндрат, І. Коник і Н. Струс. З деклямаціями творів Шевченка виступили знані вже в нашій громаді Олег Махлай і петро Ковч, а при них і дебютанти сцени Мотря Оришкевич, Степан Почтар, Маруся Зварич і Василь Горняк. Із усіх виконавців найбільше оплесків припало Ірці Завадівській за її доповідь, яку можна б назвати „Шевченко — і ми поза Україною".

Концертів і пописів самодіяльних гуртків тепер у нас щораз менше, тимбільше належить відзначити позитивною оцінкою цей Шевченківський концерт, краще переведений як у попередніх роках.

Спакуняк

Українська Православна Парафія
св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж.
836 Lyons Avenue, Irvington, N.J. 07111
повідомляє своїх Парафіян з Родинами та Приятелями, що
в неділю, 6-го травня 1979 року
о год. 12-ій, по Службі Божій
в церковній залі
відбудеться
ВЕЛИКОДНЄ СВЯЧЕНЕ
і
СВЯТО МАТЕРІ
на яке запрошує ВШ. Членів Парафії з Родинами і Приятелями —
ПАРАФІЯЛЬНИЙ УРЯД

УСЦАК-Схід *влаштовує*
ПЕРШЕНСТВА НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ
12-го травня 1979 р., початок 10-та рано при школі церкви св. Вознесіння
Rt. 611 & Sheltenham Ave., Philadelphia, Pa
Юрій Храневич, *ланковий*, тел. (201) 866-7649

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
в Нюарку, Н. Дж.
повідомляє, що
ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ
відбудуться
в неділю, 20 травня 1979 р., о год. 4-ій по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 140 Проспект Авеню, ІРВІНҐТОН, Н. Дж.
До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири і делегати Конвенції наступних Відділів:
3, 14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219, 234, 272, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490.
В зборах візьме участь
Василь Оріховський — головний організатор УНС
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Інж. БОГДАН МАК, *голова* — Мгр ОМЕЛЯН ҐРУБСЬКИЙ, *секретар*

В 100-ту РІЧНИЦЮ НАРОДЖЕННЯ
Голови Директорії й Головного Отамана Військ і Фльоти Української Народньої Республіки
СИМОНА ПЕТЛЮРИ
в неділю, 20-го травня 1979 року
буде відправлена
СОБОРНА АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА
у Церкві-Пам'ятнику,
а після неї
ПАНАХИДА
над Його символічною могилою
на всеукраїнському цвинтарі св. ап. Андрія Первозванного
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., США
Початок Служби Божої о год. 9:30 ранку, а Панахиди о год. 11:30.
Запрошуємо до спільної молитви за душу Великого Страдника, з ім'ям Якого тісно пов'язана боротьба українського народу за волю і державність України у цьому столітті.
КАНЦЕЛЯРІЯ МИТРОПОЛИТА УПЦЕРКВИ в США

УВАГА! З огляду на дотеперішню відсутність програми загально-громадського відзначення 100-ої річниці народження С. Петлюри (народився Він 23-го травня) та вказівок у цій справі з боку СКВУ і центральних крайових установ і репрезентацій, справу участи в церковній Жалобній Урочистості залишаємо на вирішення проводам тих установ.

Замість квітів на свіжу могилу
Дорогої Приятельки
бл. п. Софії Онищук
на Українські Студії у Гарварді
складає 25.00 долярів
Галя КРАВЦІВ

У пам'ять Дорогої
бл. п. Ірини Шох
складаю 30.00 долярів
на Наукове Товариство ім. Шевченка
Ірина НАНАССИ

Замість квітів на могилу
бл. п. Ірини з Великовських Шухевич
на „Церкву в Потребі"
зложили:

Інж. Орест і Оксана Клюфас, Ґантер	$25.00
Володимир і Ольга Сусла, Бріджпорт, Конн.	20.00
Марта і Віра Ганкевич, Ірвінґтон, Н. Дж.	20.00
Ірина Іванчишин, Ню Йорк	20.00
Лідія Литвин, Філядельфія, Па.	15.00
Леся Ленцик, Стемфорд, Конн.	15.00
Інж. Роман і Люба Раковські, Ню Йорк	10.00
Інж. Мирон і Ярослава Левицькі, Ню Йорк	10.00
Проф. Роман і Леся Романишин, Стемфорд, Конн.	10.00
Марія Стефанишин, Філядельфія, Па.	5.00
Разом	$150.00

Гроші вже переслано до Риму й одержано від Блаженнішого подяку.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ТЕТИ, МАМИ І БАБЦІ
бл. п.
ВАЛЕНТИНИ ЛУЦІВ
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
в понеділок, 7-го травня 1979 року
в церкві св. о. Миколая при 24-ій вул. у Філядельфії, о год. 7-ій ранку;
в церкві св. Покрови Пресв. Діви Марії, 6032 Lindberg Blvd. у Філядельфії, Па., о год. 8-ій ранку
і в церкві св. Михаїла в Балтімор, Мд. при Wolf St., о год. 8-ій ранку.
Про молитви за спокій душі Покійної просить —
РОДИНА

Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку
ділиться зі своїми Членами та Українським Громадянством сумною вісткою, що в понеділок, 30-го квітня 1979 року в Ню Йорку, відійшов у Вічність
св. п.
ЮЛІЯН РЕВАЙ
довголітній голова Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку та визначний провідний український діяч на Рідних Землях та в країні нашого нового поселення.
ПАНАХИДИ — в похоронному заведенні П. Яремн в Ню Йорку, в четвер, 3-го та п'ятницю, 4-го травня 1979 р., о год. 8-ій веч.
ПОХОРОН в церкві св. Марії в Ню Йорку (ріг 2-ої Авеню і 15-ої вул.), в суботу, 5-го травня 1979 р., о год. 10-ій ранку, відтак Тіло буде перевезене на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Дирекція

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 30-го квітня 1979 року, несподівано, відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий ТАТО і ДІДУНЬО
бл. п.
ЮЛІЯН РЕВАЙ
проживши 79 років.
Горем прибиті:
донька — АВРЕЛІЯ РЕВАЙ-ЛЕПЦАН
внуки:
ХРИСТИНА з чоловіком
ЮЛІЯН
син — ЮЛІЯН з родиною в Закарпатській Україні

Замість квітів, проситься складати пожертви до Українського Інституту Америки на Культурний Фонд ім. Юліяна Ревая.

Головна Управа ОУА „Самопоміч" у Ню Йорку
ділиться із своїм Членством і всією Українською Спільнотою сумною вісткою, що 30-го квітня 1979 року в Ню Йорку, Н. Й., відійшов у Вічність, на 80-му році життя, Почесний Член і б. довголітній голова Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч", б. прем'єр Карпатської України, один з найвизначніших громадських і політичних діячів
сл. п.
ЮЛІЯН РЕВАЙ
ПОХОРОНИ Покійного — після Панахид, в четвер, 3-го і п'ятницю, 4-го травня 1979 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми — пічнуться в суботу, 5-го травня 1979 р., о год. 10-ій ранку в церкві Пресв. Діви Марії (ріг 2-ої Авеню і 15-ої вул.) в Ню Йорку, після чого Тіло Покійного буде перевезене на український католицький цвинтар св. Духа в Гемтомбурґу, Н. Й.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Оповиті сумом Родині, висловлює глибоке співчуття —
Головна Управа ОУА „Самопоміч"

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує О. Твардовський

Крилаті - Бруклін С. К. 2:2
Крилаті - „Дальматінак" — 3:2

Після серії невдалих виступів у першій половині сезону І-ої дружини копаного м'яча, провід ланки заангажував новоприбулого з України професійного тренера, завдяки праці якого з активом дружин почали приносити значні успіхи. Перша дружина в показнику табелі з низького місця вже висунулася на третє місце і має можливості закінчити сезон на чоловій позиції.

У перших двох змаганнях весняної рунди „Крилаті" здобули три із 4-ох можливих точок. На особливе відмічення заслуговує остання перемога, 1-го квітня, з емоційними дальматинцями, вислідом — 3:2. Переможні голі для „Крилатих" здобули: Куцина, Соловейко і М. Глушко.

Склад „Крилатих" у цій грі: Періг, Кудрик, Марущак, П. Глушко, Мицак, Соловейко, С. Дашко, Куцина, Благий, М. Глушко, Щур, Коцур.

„Крилаті (юнаки) - „Рамапо" (юнаки) — 2:0

У складі юнацької дружини виступають: А. Глушко, П. Глушко, М. Дашко, Сидор, Гошко, М. Коцур, С. Щур, І. Фриз, Елазай, Білинич. Провідник дружини Роман Глушко.

СТ „Україна" Торонто на порозі 30-річчя

Відоме в Канаді і поза нею Спортове Т-во „Україна" Торонто, підготовляється до великого відзначення свого 30-річного Ювілею. Ювілейні імпрези мають відбутися у літньому сезоні цього року. З нагоди цього Ювілею Провід СТ „Україна" заплянував теж видати „Альманах-подій українського спорту", що його вже декілька років підготовляє один із членів засновників СТ „Україна" — Ярослав Хоростіль. На останніх Загальних Зборах СТ „Україна" обрано Управу Т-ва в такому складі: Я. Фенин — голова, Л. Дичківський — заступник, М. Комар — секретар. Фінансова референтура: Л. Дичківський — голова, І. Гетманчук, Р. Колісник, О. Гірак, Б. Опалевич, П. Бурка, В. Закалужний, М. Литвин і В. Драбик — члени. Спортово-організаційна референтура: О. Стецьків — голова, Б. Гуль, Е. Габа, М. Гарапин, Г. Ригайло, М. Стефан, П. Келембей, О. Левицький, Р. Струганик, Р. Місюрка, Р. Ленко і М. Комар — члени. Культурно-освітня референтура Т. Грабовський — голова, М. Когут, Р. Закалужний, Я. Фенин — члени. Інформаційно-пресова референтура: Р. Колісник, Б. Назарко. Контрольна Комісія: В. Ігнатович — голова, І. Мокан, С. Гаргай, Б. Назарко і В. Драбик — члени. Товариський суд: В. Бойчук — голова, В. Рибак і О. Олександер — члени.

Чергові успіхи дружин УСВТ „Чорноморська Січ" — УСВТ „Ч. Січ" — „Есекс Юнайтед" С. К. — 3:0 (1:0)

У чергових першенських змаганнях Шейфер Ліги Ню Джерзі, в І-ій Дивізії, перша дружина копаного м'яча „Ч. Січі" знову здобула 8-го квітня ц. р. важливу перемогу на виїзді у Вероні з місцевим клюбом „Есекс Юнайтед" вислідом — 3:1. Переможні голі для „Ч. Січі" в цій зустрічі, стрілили: Данігин і Мельник. Два голі стрілили теж господарі, але одного з них у власні ворота. До закінчення сезону „Ч. Січі" залишилося ще 4 змагання, в яких якщо наші футболісти здобудуть перемоги, стануть чемпіонами І-ої Дивізії. Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Брийді, Ю. Бакун, Д. Бакун, Охрименко, Мельник, А. Бакун, Миргород, Лішко, Калинович, Ілич, Данігин, Фурман, Маїк, Букачевський. Провідник М. Паливода.

Перша жіноча дружина віцечемпіоном турніру ЮСВБА

У черговому відбиванковому турнірі ЮСВБА (Відбиванкової Асоціяції ЗСА), що відбувся 8-го квітня в Нюарку, перша жіноча дружина „Ч. Січі" здобула звання віцечемпіона. В групі, до якої входило 7 дружин, „Ч. Січ" здобула перше місце, але у фіналі з другим місцем, пізно увечері, коли вже дві змагунки мусіли виїхати до праці, наші дівчата, вигравши перший рішальний про чемпіонат-сет, програли два наступні і таким чином стали віцечемпіонками.

Кінцевий показник табелі групи

1. УСВТ „Ч. Січ" точок 6:2
2. Пепсіко І В. К. 5:3
3. Принстон В. К. 5:3
4. Пепсіко ІІ В. К. 4:4
5. Саффолк В. К. 3:5
6. Воррен В. К. 3:5
7. Покіпсі В. К. 2:6

Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: Х. Басняк, Д. Твардовська, І. Паславська, М. Бояр, П. Котляр, І. Шеремета, І. Дармохвал, П. Гол, Л. Бойко. Провідник Нестор Паславський.

Вістки УСВТ „Чорноморська Січ"

УСВТ „Ч. Січ" - „Ґоя" С. К. 3:0
УСВТ „Ч. Січ" - „Петерсон" - 22:1
УСВТ „Ч. Січ" - Оешн Кавнті - 2:1

Останні висліди молодших дружин (юнаки)
„Ч. Січ" — „Шутінг Старс" — 6:0
„Ч. Січ" — Ню Бронсвік СК — 0:5
„Ч. Січ" (учні) — Керні (учні) — 1:4
„Ч. Січ" (новаки) — Тифані (новаки) 1:9

В. МОРОЗ, Н. СВІТЛИЧНА ...

(Закінчення зі стор. 1)

Валентин Мороз, Надія Світлична і пастор Ґеорґій Вінс у приміщеннях нюйоркської Міської Ради.

— сказав Мороз, підкреслюючи, що в Совєтському Союзі страйкарів негайно арештовують і садовлять у в'язниці. Відповідаючи на запит про колишні демонстрації у ЗСА проти встрявання цієї країни у в'єтнамський конфлікт, Мороз відповів, що „це гріх демонструвати проти інтересів своєї нації".Він додав,що під цю пору його думки в Україні,де „люди не можуть вільно протестувати".

Пастор Вінс, який, як і раніше відповідав на запити російською мовою, сказав, що він відчуває, що вимоги страйкарів справедливі і що він мав би охоту до них приєднатись, але він є гостем посадника Кача і тому не личить це робити. Англомовна преса називає пастора Вінса українцем, але він не розмовляє українською мовою. Його батьки — це німецькі колоністи з-над Волги. Його дружина українського роду, а син Петро почувається українцем і є членом Української Гельсінкської групи в Києві.

Надія Світлична закликала американську пресу і нарід не змішувати поняття України з Росією. „Україна — це не Росія, а одна з колоній СССР", — сказала вона.

Валентин Мороз, говорячи про українську громаду в Ню Йорку, висловив велике захоплення фактом, що ця громада не тільки зберегла свою національну ідентичність, але також зробила і далі робить великий вклад в загальне життя міста і країни поселення.

Протягом останніх кількох днів міжнародні засоби масової інформації постійно переводять інтерв'ю з Валентином Морозом. Головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан займається зв'язками з американськими та закордонними телевізійними сітками, радіостанціями та пресою.

Е. ГОЙДИШ ОБРАНО...

(Закінчення зі стор. 1)

національні права України.

З'їзд вирішив вислати привіт Валентинові Морозові та подяку президентові Джіммі Картерові та його дорадникові в справах безпеки Збігнєвові Бжезінському, і закликав усіх пластунів, щоб теж поодиноко висилали подяку американському урядові.

У ХІУ Крайовому Пластовому З'їзді взяли участь 263 делеґати та члени Крайової Пластової Старшини і Ради та 19 зареєстрованих гостей. Були також присутні представники КПСтаршини Канади — Богдан Яців і Великої Британії — Юрій Паращак, члени Головної Пластової Булави з головою Любомиром Романковим і члени ГПРади з головою Яром Гладким.

На З'їзді обрано нову Крайову Пластову Старшину з головою Евстахією Гойдиш та Крайову Пластову Раду, яку очолив Ігор Сохан.

У склад КПСтаршини ввійшли: 1-ий заступник голови і голова Сектора Зв'язку й Організації — Володимир Свинтух, діловод Пластприяту — Микола Панченко, діловод організації — Михайло Турчин, діловод преси — Оксана Кузишин, діловод пластових видань — Віра Шехович, діловод чужинецьких скавтів — Ярко Левицький, 2-ий заступник голови і голова Виховного Сектора — Наталка Коропецька, крайовий комендант пластунів — Юрій Тарасюк, крайова комендантка пластунок — Ірина Куровицька, голова Крайової Таборової Комісії — Михайло Мочула, діловод Вишколу УПЮ — Рома Галзевич, діловод Вишколу УПН — Маруся Дармограй, діловод тіловиховання — Андрій Галзевич, 3-ій заступник голови і голова Сектора Господарки і Фінансів — Дмитро Косович, діловод майна — Богдан Кузишин, діловод господарки — Володимир Сафіян, діловод членських внесків — Оля Стасюк, генеральний секретар і голова Сектора Адміністрації і Архівів — Неоніля Сохан, протоколярний секретар — Євген Котик, голова Комісії Відзначень — Мирослав Лабунька. До КПСтаршини входять теж з уряду: капелян Пласту католицького віровизнання — о. Богдан Смик, капелян Пласту православного віровизнання — о. Артемій Селепина, крайовий референт Уладу Пластового Сеніорату — Михайло Юзенів, крайовий референт Уладу Старших Пластунів, якого вибере З'їзд УСП в червні.

До Крайової Пластової Ради ввійшли: члени Михайло Белендюк, Ольга Кузьмович, Павло Дорожинський, Юрій Богачевський, Петро Наконечний; заступники Стефа Король і Сергій Заполенко.

Під час відкриття з'їзду в суботу вранці, вшановано померлих від часу останнього КПЗ'їзду членів Пласту, між ними покійного голову КПС Андрія Миця. Як вияв вдячности сл. п. Андрієві Мицьові за віддану працю для Пласту та українського народу передано вдові Вірі Мицьо пропам'ятну таблицю.

З'їздом проводила президія в складі: Тарас Дурбак — голова, Іван Гвозда — заступник, Оксана Бачинська і Михайло Витягловський — секретарі.

Під час З'їзду працювали наступні комісії: Номінаційна (голова Володимир Бакалець), Верифікаційно-Мандатна (Юрій Ференцевич), Виховна — Юнацька (Наталка Соневицька), Виховна — новацька (Соня Слободян), господарсько-бюджетова (Дмитро Косович), Пластприяту (Володимира Котик), резолюційна (Оксана Коропецька) і Статутова (Ярослав Падох).

Програма в суботу включала звіт голови КПС Ігоря Сохана (в доповненні до друкованих раніше звітів), звіт голови КПН Евстахії Гойдиш дискусію над звітами, уділення абсолюторії, наради комісій, та доповідь Мирослава Лабуньки на тему русифікації в Україні п. з. „На сторожі рідного слова".

У спільній святковій вечері взяли участь численні представники українських організацій та учасники З'їзду. Усні привіти склали мгр Євген Гановський (УККА), мгр Осип Рожка (СУМ Америка) і Андрій Шевченко (ОДУМ). Український Народний Союз репрезентував д-р Ярослав Падох — почесний член Головного Уряду. Відчитано привіти та представлено репрезентантів багатьох інших організацій та добродіїв Пласту д-ра Миколу Терлецького (одинокого живучого добродія з України) з дружиною Олександрою і Стефанію Косович. У програмі, якою проводив Роман Юзенів, виступали: сиракюзський співочий гурток 34-го Куреня УПЮ-ок ім. 500 героїнь із Кінґіру та солістка юначка Ліда Гвозда.

Цього ж вечора відбувся Надзвичайний Крайовий З'їзд Уладу Старших Пластунів, на якому вибрано делеґатів на збори Конференції Українських Пластових Організацій і номінаційну комісію, яка має підшукати крайового референта УСП до наступного З'їзду УСП.

У неділю, вранці Службу Божу для учасників з'їзду відправив о. Антін Павлюк.

Після вибору нової КПСтаршини і Ради та звітів комісій, ратифіковано постанови КУПО і зміни статуту Пласту, та обрано делеґатів на збори КУПО.

В. Шарвана переобрано...

(Закінчення зі стор. 1)

проф. Олександер Бережницький і Василь Шарван. Для перевірки протоколу попередніх Загальних Зборів обрано Верифікаційну комісію, а для підбору кандидатів до нових Керівних Органів Відділу (Екзекутиви, Контрольної Комісії і Товариського суду) — Номінаційну комісію. Першу з цих Комісій очолив д-р Олександер Плешкевич, другу — д-р Андрій Дякун.

Із звітів голови й інших членів Екзекутиви учасники Загальних Зборів склали собі досить докладний образ праці Відділу — як на внутрішньому так і на зовнішньому відтинках. Своєю працею Відділ здобув собі призання й пошану в українських і неукраїнських колах. Своїм вкладом в УНФ Боффалівський Відділ зайняв 6-те місце між іншими Відділами УККА. Якщоб місця були визначувані за пропорцією величини громад до висоти їх Національного Датку, то Боффалівській громаді припало б куди вище місце.

Імпрези, що їх влаштував Відділ, пройшли успішно — як Свято Державности й Соборности та Українсько-Американський День.

Відділ був спонзором концерту хору „Гомін" і танцювального ансамблю „Орлик" з Англії, концерт якого відбувся у листопаді м.р.

У праці на зовнішньому відтинку у звіті голови Василя Шарвана була підкреслена участь української громади в акціях комітету Тижня Поневолених Народів (ТПН). Зовнішній сектор очолювали Даша Процик, д-р Андрій Дякун і Василь Шарван.

При Відділі УККА в Боффало існує і діє уже від 27-ох років Допомогова Секція, що її від 25-ох років очолює Оксана Бережницька. Згідно зі своїм статутом Допомогова Секція допомагає потребуючим українцям, які проживають у діяспорі, за винятком ЗСА й Канади, а також українським дисидентам в Україні. Матеріяльна допомога підтримує людей; що її одержують, також і морально, доказом чого є листи, що їх Допомогова Секція від тих осіб одержує.

Відділ УККА в Боффало є опікуном суботньої „Рідної Школи". Про працю цієї школи звітували: директор д-р Олександер Плешкевич і голова Батьківського комітету при школі Лідія Грещишин. Школа нараховує 70 учнів і 11 учителів.

Відділ приготовляє до друку „Історію поселення українців в Боффало й околиці". Редагування цієї книжки закінчено. На видання її, яке повинно здійснитися в 1980 році, призначені заощадження Відділу. Вони досягають суми 4,000 долярів.

Загальні Збори заслухали ще звітів: Верифікаційної комісії, Контрольної комісії і Товариського суду. Верифікаційна комісія подала Зборам до відома, що протокол попередніх Загальних Зборів написаний вірно, і його прийнято. Контрольна комісія визнала працю Екзекутиви Відділу задовільною і поставила внесок на уділення Екзекутиві абсолюторії, що Загальні Збори згодом одноголосно виконали. Товариський суд не мав ніяких судових справ.

У дискусії — з істотних справ — порушено справу створення Суспільної Служби, яка б зайнялася допомогою — не так матеріяльною, як радше правно-моральною — для потребуючих такої допомоги членів української громади в Боффало, а також і тих українців, що проживають в околицях міста.

На пропозицію Номінаційної комісії — щодо вибору нових Керівних Органів Відділу УККА — Загальні Збори погодилися одноголосно. Новообрану Екзекутиву очолив (8-ий уже рік) Василь Шарван. Референтом УНФ знову став Василь Пристайко (10-ий уже рік). Взагалі, до Керівних Органів Відділу увійшли переважно люди, які довше, чи коротше служили цій надрядній українській організації. Першенство в цьому відношенні належиться мґрові Мар'янові Морозевичу, який працює в Керівних Органах Відділу, майже від початку його існування (1950).

Ось повний склад нових Керівних Органів Відділу: голова — Василь Шарван; заступник — о. д-р Павло Івахів, адвокат д-р Андрій Дякун; секретарі — д-р Михайло Лоза, п. Даша Процик; касир — адвокат д-р Богдан Гарасим; фінансових секретар — Ярослава Купчик; референт „Рідної Школи" УККА — мґр Діяна Хутко; Організаційно-Програмова комісія — інж. Ігор Мороз, мґр Оля Алексевич-Лявні, інж. Христина Дзюба-Бровн; Національний Фонд — Василь Пристайко — 9-та каденція, Іван Качмарик, Іван Горбачук, Михайло Сивуляк, Пилип Плотиця; Вільні члени — д-р Олександра Правак, д-р Олександер Плешкевич, мґр Петро Пуцак, Оксана Бережницька, Тадей Михаськів, Андрій Петришин, Михайло Сташків, Юрій Гудемяк; Контрольна комісія — Богдан Мороз, Корнель Дзюба, Онуфрій Білоголовський, Богдан Юрків, Михайло Михаськів; Товариський суд — д-р Ігнатій Метіль, мґр Маріян Морозевич та Юліян Косовський.

Михайло Лоза

ДУМКИ В ЗВ'ЯЗКУ...

(Закінчення зі стор. 2)

родна і тому розумна тактика. У відповідних умовах і людина користується такою тактикою. Але людина не покладається тільки на неї. Є багато інших засобів захисту. Є, наприклад, тактика мустангів. Коли мчиться табун диких коней вовки панічно втікають з їхнього шляху. І якщо якась вовча зграя не встигла відбігти на достатню віддаль і коні їх унюхали, весь табун стремить на неї і її тепер ніщо не врятує. Навіть мокрого місця не лишиться там де її наздогнав табун.

От така лише тактика годиться для тих, кого хоче „приголубити" Совєтський Союз. Задовго гризли нас вовки поодинці. Перед загальною небезпекою треба скупчитися в табун вільних благородних мустангів, а не плазувати поодинці в совєтське консульство і принижено прохати звільнити від совєтського громадянства, або залізти в свою нору і чекати — може спортові молодці до мене не доберуться і не витягнуть за вуха з нори.

Не про створення організації зі загальною програмою й тактикою говорю я. Мова про захист свого доброго імени й життя — свого і рідних. Умовно таку організацію я б назвав: „Спілка примусово зарахованих в совєтське громадянство". Мета (теж умовно) — придбати міжнародне визнання і в спілці з урядами суспільнотою країн проживання, з міжнародними організаціями і світовою суспільністю поставити СССР в такі умови, щоб він сам відмовився від своїх хижацьких потягів на володіння вільними людьми. Сила такої організації:

1. В її чисельності. Всі, хто по закону про громадянство СССР перетворюються в совєтських громадян, або, хоча би, не можуть самі зрозуміти, чи не стали вони тими громадянами, повинні ввійти до складу цієї організації;

2. В єдності. Всі, як один приймають участь в боротьбі проти цього закону і агентури, що пропагує його. В межах рішення цього завдання всі національні і партійні протиріччя повинні замовкнути.

УРЯД ЗСА НЕ ВЕДЕ...

(Закінчення зі стор 1)

вариства Редакторів Американських Газет, повторив твердження Венса, що ЗСА мусять застосовувати нові дипломатичні методи, як теж заперечив, що уряд президента Картера веде „послаблену політику". Бжезінські, підкреслював, що ні З'єднані Стейти Америки, ані Совєтський Союз тепер вже не можуть „контролювати подій, чи вирішувати політику інших країн", як це могли робити раніше, бо менші держави тепер вимагають для себе рівноправности. Це, однак, не означає, що сила ЗСА послабла, а тільки змушує Вашінгтон пристосуватися до нової ситуації.

Бжезінські сказав, що уряд ЗСА не може тепер наголошувати тільки відносини між Заходом і Сходом, чи навіть між індустріяльно розвиненими країнами і державами „третього світу, а мусить виготовити „загальну глобальну політику",в якій проблеми економічно нерозвинених країн здобули б належну їм увагу.

Він підкреслив, що хоча Америка не бажає втручатися мілітарно в конфлікти в будь-якій частині світу, то все одно зазначив, що ЗСА і союзники мусять „обережно стежити" за розвитком подій в т. зв. „дузі кризи", тобто в тих країнах, які лежать в полосі, що сягає від південної Азії, через східнє побережжя Африки аж до південної частини того континенту. Бжезінські вказав, що цей обшир дуже важливий з уваги на багаті нафтові поля, доступ до різних морських шляхів тощо, додаючи, що ЗСА і союзники повинні запевнити, що внутрішні проблеми в країнах „дуги кризи", не будуть використані „зовнішніми силами" для посилення своїх власних впливів. Спостерігачі вказують, що Бжезінські мав на думці Совєтський Союз. Однак, д-р Бжезінські перестеріг населення ЗСА, щоб не вважало, що кожна зміна чи чи навіть заворушення в котрійсь із країн „дуги кризи" означає, що впливи Америки слабнуть; а впливи „ворогів кріпшають".

У своїй промові Бжезінські теж твердив, що новий договір про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ ІІ), хоча і вповні не припинить перегонів в ділянці зброєння, то все одно зменшить можливість вибуху нуклеарної війни. Крім того, САЛТ ІІ спричиниться до того, що уряд ЗСА зможе з більшим впевненням передбачувати пляни Москви щодо зброєння чи розбудови нових родів зброї. Тому він закликав Сенат ратифікувати САЛТ ІІ, після того, як його підпишуть президент Картер і совєтський лідер Леонід Брежнєв.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 12-го ТРАВНЯ 1979 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відд., о год. 7:30 веч. в УНДомі. На порядку: звіти — фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок та інші важні справи. — А. Струк, предс., С. Островський, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 20-го ТРАВНЯ 1979 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-ий Відд., о год. 1:30 по пол., в кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Рд. Іст. Проситься чл. прибути і вирівняти членські вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.